

Socialistična zveza - vodilna politična sila!

Kočevje, 27. februarja. — Danes dopoldne je bila v dvorani množičnih organizacij redna občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva, ki se je udeležilo preko sto delegatov. Na konferenci so bili tudi delegati iz priključenih dragarskih vasi in Strug, kot gostje pa so prisostvovali član Glavnega odbora SZDL Slovenije, predsednik Okrajnega odbora SZDL Boris Mikoš, predsednik Okrajnega sveta za kmetijstvo in gozdarstvo Franc Sitar, sekretar Občinskega komiteja ZK Grosuplje, predsednik Občinskih odborov SZDL Grosuplje in Ribnica, komandant ribniškega garnizona in drugi.

Predsednik Občinskega odbora SZDL Nace Karničnik je v svojem obširnem poročilu razčlenil pestro dejavnost Socialistične zveze v pre-

teklem letu. Poudaril je, da je bilo razdobje med lanskim in letošnje konferenco tako dinamično, da ga nikakor ne moremo primerjati z obdobjem v preteklih letih. Sproščen sistem nagrajevanja v delovnih kolektivih, uvajanje široke stimulacije in vedno realnejše nagrajevanje tehnične inteligence je po vsej državi, pa tudi v naši komuni, privedlo do močnega povečanja proizvodnje. Vse to je vplivalo na izboljšanje gospodarske situacije in splošne gospodarske krepitve. S tem se veča tudi pomen delavskih samoupravnih in družbenih organov v podjetjih in komunah, raste pa tudi pomen in vloga Socialistične zveze.

Gospodarski razvoj naše komunse so spremljale velike težave. Z izrednimi napori nam je uspelo obnoviti in celo razširiti predvojne kapacitete in razviti tudi nekatere nove gospodarske panoge. Vsa podjetja so skupno z zasebnim sektorjem kmetijstva ustvarila leta 1956 celotni dohodek in vrednost preko štiri milijarde in pol din, narodni dohodek na enega prebivalca pa je v tem letu znašal le dobrih 106 tisoč dinarjev. Z intenzivnejšo gospodarsko dejavnostjo, s povečanjem proizvodnje, z boljšo organizacijo dela, z rekonstrukcijami in novimi investicijami se je celotni dohodek družbenega sektorja znatno dvignil. Tako je znašal celotni dohodek vseh sektorjev v preteklem letu že nekaj preko šest milijard dinarjev. Vendar je ta tempo razvoja še vedno remalen in ga bo potrebno še pospešiti.

Mnogo bolj realen za oceno gospodarskega razvoja je narodni dohodek. Leta 1956 je znašal na enega dohodek vseh sektorjev dobro milijardo in pol dinarjev, lansko leto pa se je dvignil na preko dve milijardi šest sto milijonov din. Iz tega je razvidno, da je narodni dohodek ugodneje naraščal kakor celotni dohodek, kar je bistveno vplivalo na notranjo strukturo celotnega dohodka. Vse to pa je rezultat zniževanja materialnih stroškov, boljše organizacije dela, specializacije delavcev za posamezne delovne operacije, strokovna usposobljenost tehničnega kadra, uvajanje ekonomskih enot, stimulativno nagrajevanje po delovni storil-

nosti itd. Pri tem so igrali pomembno vlogo organi delavskega samoupravljanja, ki so budno spremljali ves potek razvoja podi. S perspektivnim planom občine za lansko leto je bil predviden bruto proizvod pet milijard 708 milijonov dinarjev, narodni dohodek pa skoraj dve milijardi in pol. Po dosedanjih cenitvah je bil bruto proizvod prekoračen za 5,16 %, narodni dohodek pa za 10 %. Tudi proizvodni plan za l. 1956-61 je bil lansko leto dosežen že 97 odstotno, narodni dohodek, dosežen lani, pa je tudi že presegel planirani narodni dohodek za leto 1961, in sicer za 8,5 %.

Za letošnje leto je planiran celotni dohodek na skoraj sedem milijard, narodni dohodek pa tri milijarde 104 milijone dinarjev. Pri tem moramo upoštevati, da se bo celotni dohodek za promet, planiran za leto 1960, znižal za 6 %, ker se je od podjetja Avto izletil proizvodni obrat Stoina in se z obrtnim podjetjem Dom združil v novo podjetje ITAS.

V bruto produktu in v narodnem dohodku je udeležen družbeni sektor s skoraj devetkrat večjo udeležbo, kar daje našemu celotnemu razvoju zelo velik pomen, vsekakor pa velike prednosti predvsem v razvoju kmetijstva.

Velike naloge pri razvoju in socializaciji kmetijstva in gozdarstva v kočevski občini ima Kmetijsko gozdarsko posestvo Kočevje, saj obsega preko polovico vseh površin v občini. Poslovno gospodarstvo na površini 45.343 ha in se bavi predvsem z gozdarstvom, kmetijstvom in lesno industrijo. Na našem teritoriju je veliko kmetijskih in gozdnih površin, ki so last splošnega ljudskega premoženja. Že v preteklih letih je bila pomembna izgradnja kmetijskih in gozdnih obratov na teh zemljiščih, tako da sedaj že dobivajo značaj specializirane in mehanizirane proizvodnje. Obenem pa se je pojavila tudi potreba po gradnji novih obratov: mlekarne, tovarne krmil, klavnice, remonte delavnice itd., ki se bodo povezali v poseben sklop organizirane in specializirane proizvodnje kmetijstva. Tako se je vrednost proizvodnje v kmetijstvu in gozdarstvu v zadnjih dveh letih dvignila za skoraj 500 milijonov dinarjev!

V kmetijstvu se je s prirejo in nakupom močno dvignil stalež živine, porasla pa je tudi molznost, tako da je znašala skupna proizvodnja mleka v preteklem letu skoraj tri milijone in pol litrov s povprečno molznostjo 3100 litrov pri kravi. Vse to je bilo doseženo z boljšim gospodarjenjem, pred-

vsem pa z izboljšanjem krmne baze, z urejanjem čredinskih pašnikov, večjo uporabo umetnih gnojil in uvajanjem mehanizacije.

Tudi v gozdarstvu je doseglo posestvo lepe uspehe pri urejanju, negi in vzgoji gozdov. Tako znaša letni posek preko 100 tisoč m³ lesa. Zadnje čase so močno mehanizirali spravilo lesa, mehanizirali pa bo treba tudi sečnjo, ker primanjkuje gozdnih delavcev.

(Nadalj. na 2. strani)

Socialistična družba nudi našim dekletom in ženam vsestranske zaposlitve. Tudi v tiskarni lista so v večini zaposlene ženske

Ob 8. marcu - Dnevu borbenih žena

more biti svobode proletariata brez svobode žensk.

Delež žena v NOB je bil ogromen. Žene so bile borke, aktivistke, bolničarke, kurirke. Lahko trdimo, da ženske niso zaostajale za moškimi tovariši v krvavi vojni, ko se je bil boj za življenje. Ženske so si z udeležbo v NOV priborile vse politične pravice. Danes so povsem enakopravne in aktivno sodelujejo na vseh področjih dejavnosti.

Sprčo burnega razvoja gospodarstva, ki se nenehno spreminja in dobiva vedno višje oblike proizvodnje in s tem delitev dela, je sodelovanje žensk v vsem tem procesu vedno pomembnejše. Danes so zaposlene ženske v raznih poklicih, o katerih se jim pred vojno ni niti sanjalo.

Pri vsem tem pa nastaja problem pridobitve kvalifikacije žensk. Prav to je eden izmed vzrokov, da se ženske kot proizvajalke še močneje ne uveljavijo. Druga ovira pa je obremenjenost žene, ki opravlja delo gospodinjice in matere. Tako je žena že polno zaposlena in ne more najti časa, da bi se lahko

bolj aktivno udeleževala v javnem življenju.

Rešitev teh vprašanj moramo iskati v naslednjem: Gospodarske organizacije naj bi nudile ženskam večjo možnost za pridobitev kvalifikacije. In razbremenitev žene? To se bo omogočilo z ustanovitvijo servisnih služb, tako da bodo imele žene več časa za pridobitev kvalifikacije in za javno udeleževanje.

Odraviti bo treba tudi razne predsodke do žensk, ki izhajajo iz stare miselnosti, da ženske ne morejo opravljati odgovornih nalog tako v proizvodnji kot v javnem življenju.

Naj omenimo, da bi se morale tudi žene v večji meri zavedati svojih pravic. Le-teh pa se nekatere še vse premalo zavedajo. Naj bo letošnji jubilej Dan žena tudi v tem prelomnica. Vsem delovnim ženam za njihov praznik naše tople čestitke.

5. marca ob 8. uri zvečer bo v Seškovem domu proslava v počastitev Dneva žena.

Vsem delovnim ženam občine Kočevje!

OB 8. MARCU, DNEVU BORBENIH ŽENA, VAM ČESTITAJO IN VAS POZDRAVLJAJO: OBČINSKI ODBOR SZDL — OBČINSKI KOMITEJ ZKS — OBČINSKI LJUDSKI ODBOR — OBČINSKI SINDIKALNI SVET.

● Na poti po azijskih deželah je sovjetski premier Hruščev prvega marca prispel iz Indonezije v Indijo. V Kalkuti ga je sprejel predsednik Nehru. Tu bo ostal samo en dan in se z Nehrujem in bivšim burmanskim predsednikom U Nuom pogovoril o važnih političnih vprašanjih. Ob odhodu iz Indonezije je med drugim tudi dejal, da so odnosi med obema državama vedno boljši, izrazil pa je tudi upanje, da se bodo še izboljšali. — Iz Indije je Hruščev odpotoval v Afganistan.

● Začasna alžirska vlada je zadnjega februarja objavila po radiu deklaracijo, v kateri ponovno poudarja pripravljenost na pogajanja s francosko vlado o jamstvih za samoodlobo Alžirije. Deklaracija pa tudi poudarja, da se ne bodo pogajali o prihodnosti Alžirije, ker se bo o tem izreklo alžirsko ljudstvo samo. — Francoska vlada ne bo uradno odgovorila, pač pa bo deklaracijo temeljito proučila.

● V ameriškem senatu so pričeli razpravljati o zakonu o državljskih pravicah, predvsem o volilni pravici črncev, ki jim jo v nekaterih južnih državah na vse načine odrekajo. Razprava bo zelo burna in dolgotrajna, saj je v senatu 18 zastopnikov južnih držav. Da bo zakon sprejet, mora zanj glasovati 51 senatorjev od 100.

● Predsednik italijanskega senata je 28. februarja odstopil. V svojem govoru pred senatom je protestiral zaradi ostavke vlade brez vodstva parlamenta. Predsednik republike Gronchi pa se še vedno posvetaje z voditelji strank o rešitvi vladne krize.

● Kitajski premier Ču En Laj je sprejel predlog indijskega predsednika Nehruja, naj pride v New Delhi na razgovore o vprašanjih kitajsko-indijske meje. Ču En Laj je v pismu, ki ga je Nehru prebral v parlamentu, je pisano v pomir-

ljivem tonu in ne postavlja nikakršnih pogojev. Upajo, da bodo mejni spor med obema državama končno le rešili.

● Slovenski listi na Koroškem z ogorčenjem sporočajo, da so se protislovenski izpadi, ki jih v zadnjem času uprizarjajo nacionalistični in nacistični elementi v Avstriji, še zaostriili. Listi pišejo o diskriminaciji, ki so ji izpostavljali koroški Slovenci na poštah, sodiščih in drugih ustanovah, kjer ne marajo sprejemati prošni, napisanih v slovensčini ali pa pomenujejo slovenska imena.

● Po zadnjih vesteh so sklenili ZDA, Anglija in Francija, da bodo odslej njihova letala letela nad Vzhodno Nemčijo po tako imenovanem zračnem mostu, to je v višini nad 3000 metrov. S tem pa bodo kršile dogovor med sovjetskimi in zapadnimi okupacijskimi oblastmi, ki velja že 12 let. Diplomatski krogi menijo, da bo ta akcija močno zaostila vzhodno v mednarodnih odnosih.

● Prvega marca je 12 mladinskih delovnih brigad pričelo z delom na avtomobilski cesti v Srbiji in Makedoniji. Na slovesnosti v Divdičah je govoril tudi zvezni sekretar za promet. — Letos bo gradilo cesto 55 tisoč mladincev in mladink, zgradili pa bodo 132 km ceste. Sodelovalo bo tudi nad pet tisoč mladincev iz Slovenije.

● Maroško pristanišče Agadir je pred dnevi zamajal silovit potres, v katerem je izgubilo življenje nad tisoč ljudi. Po zadnjih podatkih sodijo, da je 90 % hiš v starem delu mesta porušeni, v modernem delu pa okrog 70 %. Francoske pomorske enote, ki so na manevrih na Kanarskih otokih, so priskočile na pomoč žrtvam potresa.

VREME

Pričakujemo padavine, vmes nekaj lepega vremena, okrog 8. III. hladno s snegom.

IVAN FAJDIGA sekretar ObK ZKS Ribnica

V petek 26. februarja je bila v Ribnici seja Občinskega komiteja ZK, na kateri so med drugim razrešili dolžnosti sekretarja tov. Janeza Plicka in izvolili novega sekretarja tov. Ivana Fajdiga.

Tovariš Fajdiga se je rodil 1. marca 1919. leta v Sodražici v kmečki družini. Po dokončani 8 razredni šoli, enoletni kmetijski šoli in zadržanju šoli, se je zaposlil kot praktikant v lesni industriji.

Ko mu je bilo 14 let se je začel udeleževati v »Sokolu«. Udeleževal se je tudi pri društvu Kmečkih fantov in deklet. Pri vojakih v stari Jugoslaviji je bil eno leto, in sicer v letih 1940 do 1941.

Za NOB je začel delati v aprilu 1941. leta, in sicer kot politični aktivist in aktivni bорец v NOV. V avgustu 1941 je bil sprejet v KPJ. Istega leta je bil tudi prvi sekretar partijske celice v Sodražici ter član Rajonskega komiteja KP. Od maja 1942 do oktobra 1942 se je nahajal v Krimskem odredu in opravljal dolžnosti političnega delegata in komisarja čete. Oktobra 1942 je bil po nalogu Centralnega komiteja poslan na teren na področje Ribnice—Sodražica kot politični aktivist. Postal je član okrožnega komiteja KPS in okrožnega odbora OF Ribniško - Velikolaškega okrožja. Bil je izvoljen član Okrožnega NOO in odposlanec Kočevskega zbora odposlanec in tudi izvoljen v SNOS.

Po vojni je opravljal razne odgovorne politične in druge službe. Bil je leto dni sekretar Okrajnega komiteja KPS za ljubotomski okraj. Tam je bil tudi izvoljen za poslanca v ustavodajno skupščino LRS. V l. 1947-48 je bil upravnik strojno-traktorske postaje Brežice, nato pa do 1953 v službi v gozdarstvu in lesni industriji. Bil je tudi glavni direktor Uprave gozdnih gospodarstev LRS, »Slovenija lesa« in pomočnik ministra za gozdarstvo in lesno industrijo.

Od leta 1954 do 1960 pa je bil v službi kot družbeno politični delavec na Glavnem odboru ZB NOV Slovenije. V vsem tem času je bil z manjšimi presledki član komitejev in opravljal druge odgovorne funkcije.

Tovariš Fajdiga je nosilec »Partizanske spomenice 1941«, odlikovan z Ordenom bratstva in edinstva II. stopnje, Ordenom zaluže za narod II. stopnje in Ordenom za hrabrost. Iz vsega kar smo navedli je razvidno, da je tovariš Fajdiga izredno bogato politično preteklostjo in bogatimi izkušnjami. Na novem službenem mestu v Ribnici mu želimo veliko uspehov in osebnega zadovoljstva.

IZ GOVORA ČLANA GLAVNEGA ODBORA SZDL SLOVENIJE SERGEJA VOŠNJAKA

Uspeh je odvisen od vseh članov!

— Tovarišice in tovariši! Dovolite, da najprej pozdravim vašo konferenco v imenu Glavnega odbora SZDL Slovenije. Želim, da bi bila današnja konferenca čim bolj plodna, da bi bila vzpodbudna za ves nadaljnji gospodarski razvoj kočevske komunse in prelomnica v delu Socialistične zveze. Ravno SZDL naj bo tista sila, ki bo odločilno vplivala na vsestranski razvoj občine, ki bo povezovala vse ostale množične organizacije ter usmerjala delo vseh političnih in gospodarskih organizacij k istemu cilju — h gospodarskemu napredku občine!

Dosedanja praksa je pokazala, da so se osnovne organizacije Socialistične zveze vse preveč zapirale v svoje ozke probleme, pojasnjevale so gotovo stanje, tolmačile različne zakone in zunanje politično stanje, premalo pa so se usmerjale v reševanje konkretnih problemov... Priznati pa moramo, da je oblik za res aktivno delo organizacije dovolj. Vsak kraj ima vrsto problemov, gospodarskih, komunalnih, kulturnih itd. In te probleme bi morale osnovne organizacije reševati. Vendar pa morajo biti problemi občine problemi vseh osnovnih organizacij, vseh članov!

Nadalje je tovariš Vošnjak govoril o delavskem samoupravljanju in o pomembni vlogi SZDL, ki jo ima pri tem. — Priča smo našega hitrega gospodarskega raz-

voja, je dejal. — Vedno več osnovnih sredstev se prenaša na delavce, organi družbenega samoupravljanja igrajo vedno pomembnejšo vlogo. Pri razvoju delavskega samoupravljanja in pri uveljavljanju nagrajevanja po učinku je sodelovala tudi SZDL. V predsednikovem poročilu smo že slišali, da so v kočevskem rudniku vneli nov način nagrajevanja po enoti proizvoda. To je bil res pomemben korak!... Vse to pa zahteva, da postane Socialistična zveza v še večji meri tista druž-

bena sila, ki bo vplivala na delo vseh organov (ljudskih odborov, organov samoupravljanja itd.).

Iz poročila in razprave smo spoznali probleme občine. Precej ste govorili tudi o načrtih in o predlogih, kako bi te probleme čim prej rešili. Ker pa so ti problemi res veliki, se mora zanje zanimati vsakdo. Pri njihovem reševanju mora sodelovati čim širši krog ljudi, angažirati je treba slehernega državljanja!

(Nadalj. na 2. strani)

Poleg delegatov iz vseh osnovnih organizacij, so se občinske konference SZDL udeležili, tudi gostje iz Ljubljane, Grosuplje in Ribnice

Občinska konferenca Socialistične zveze občine Kočevje

(Nadalj. s 1. strani)

Poseben problem v kmetijstvu in gozdarstvu predstavlja pomanjkanje delavcev, tako da morajo dobiti sezonske delavce iz Prekmurja in Like. Kljub povečani

Nace Karničnik, bere poročilo na konferenci

proizvodnji v zadnjih dveh letih, ki so jo dosegli z boljšo mehanizacijo, se je število delavcev močno zmanjšalo. Če jim bo uspelo rešiti stanovanjski problem ter komunalna in prosvetna vprašanja, bi se število stalno zaposlenih v kmetijstvu in gozdarstvu povečalo, kar bi nedvomno tudi bistveno vplivalo na povečanje produktivnosti!

Lesna industrija kaže manjšo stopnjo porasta (11% letno), število zaposlenih pa se je v istem obdobju povečalo za 15%. Vrednost celotnega dohodka na enega delavca je znašala leta 1957 1.381.000 dinarjev, lansko leto pa 1.416.000 dinarjev.

Tovariš Karničnik je v svojem poročilu govoril tudi o državnem posestvu »Snežnik« v Kočevski Reki, o kooperaciji, združnih svetih ter o širokih možnostih nadaljnjega razvoja kmetijstva v naši občini. O vsem tem bomo obširneje poročali kasneje.

Poleg KGP je najvažnejše podjetje Rudnik rjavega premoga, ki se z 833 milijoni brutto produkta in s 438 milijoni narodnega dohodka v preteklem letu uvršča na drugo mesto proizvodnih podjetij v komunah. Rudnik je bil že pred vojno slabo opremljen, vojna vihra pa je uničila še tisto. Z veli-

kimi napori je delovnemu kolektivu uspelo usposobiti rudnik, tako da je proizvodnja leta 1956 znašala 158 tisoč ton premoga. Velike zasluge si je pri tem pridobil tudi tehnični kader. Objektivne okoliščine narekujejo, da se podjetje rekonstruira in opremi z modernimi stroji. Rekonstrukcija se je že pričela in bo predvidoma stala 457 milijonov dinarjev, dokončana pa bo prihodnje leto. Po obnovi se bo proizvodnja dvignila na 200 tisoč ton letno. Rudnik Kočevje je tudi prvo tovrstno podjetje v državi, kjer so uvedli obračun osebnega dohodka po enoti proizvoda v okviru ekonomskih enot.

Poročilo je nadalje govorilo o vseh ostalih podjetjih. Tudi Tekstilna obratuje z zastarelimi stroji in le kvalitnemu tehničnemu kadru in sposobnim mojstrom, ki skrbe za vzdrževanje strojev, je uspelo dvigniti proizvodnjo na pravo višino. Tudi tu bo treba nabaviti nove stroje, za kar je že potrjen investicijski program.

Splošno avtoprevoznništvo AVTO se je do leta 1956 tudi razvilo tako, da je opravljalo prevozne usluge podjetjem celo izven občine, okraja in republike, v zadnjih letih pa tudi izven države. Podjetje ima dobro organizirano prevožno službo in poslovalnice po vsej državi, kar jamči za uspeh.

Pomembno vlogo v naši industriji igrajo tudi vsa ostala podjetja. Ključavničarstvo, Kemična tovarna, novoustanovljeno podjetje

Za novega predsednika Občinskega odbora SZDL občine Kočevje je bil izvoljen MIRO HEGLER. Tov. Hegler je star 31 let, po poklicu električar na rudniku. Do sedaj je bil sekretar rudniškega komiteja ZKS

NOVI OBČINSKI ODBOR SZDL

V novi občinski odbor Socialistične zveze občine Kočevje so bili izvoljeni: Ivan Arko, Anica Arko, Drago Benčina, Rezka Bršan, ing. Mira Bižal, Miloš Božič, Jože Dolar, Janez Dolenjc, Stane Ferkulj, Ludvik Golob, Marija Grmovšek, Miro Hegler, Anton Hočevar, Stefan Jelenc, Alojz Jakovec, Ignac Karničnik, Lojze Komel-Radovan, Drago Kajfež, Miha Klarič, Alojz Kojek, Janez Merhar, Ančka Nagode, Stane Ocepek, Rudi Oberstar, Rezka Ožura, Andrej Pirnat, Drago Podrebršek, Stane Pintar, Katja Rauh, Ivan Rauh, Jože Štampelj, Kristina Škvarč, Stane Stajdohar, Nežka Škoda, Ludvik Lavrič, Lado Troha, Viktor Žagar.

V nadzorni odbor so bili izvoljeni: Ivan Arko, Franc Gole, Rezka Lavrič, Rudi Orel in Leon Urh.

Na konferenci so izvolili tudi naslednje komisije: Komisijo za družbeno upravljanje, komisijo za delo med ženami, komisijo za ideološko-politična vprašanja in komisijo za družbene organizacije.

Takoj po konferenci je bila prva seja novega občinskega odbora SZDL, na kateri je bil za predsednika izvoljen MIRO HEGLER. Člani sekretariata so še: Ignac Karničnik, Ludvik Golob, Ančka Nagode, Drago Benčina, Janez Mrhar, Stane Ocepek, Lenčka Škoda, Drago Podrebršek, Stane Stajdohar in Andrej Pirnat.

Novinarji pokrajinskih listov v Novem mestu

Na pobudo uredništva »Dolenjskega lista« je bilo 27. februarja v Novem mestu posvetovanje predstavnikov pokrajinskega tiska Slovenije. Posvetovanje je sklicalo društvo novinarjev Slovenije, udeležila pa sta se ga tudi predsednik Društva novinarjev Slovenije Ivo Tavčar in predsednik OO SZDL Novo mesto Franc Pirkovič.

Na posvetovanju so izmenjali misli o problemih posameznih listov in problematiki lokalnih listov na sploh. Ugotovili so, da je materialno vraščanje lokalnih listov (vsaj za večino) ugodno rešeno. Udeleženci posvetovanja so v razpravi ugotovili, da bi moralo Društvo novinarjev LRS, predvsem pa komisija za tisk, posvetiti več pozornosti lokalnemu tisku. Ta tisk igra veliko vlogo pri obravnavanju vsakdanjih problemov v komunah in okraju ter uresničevanju nalog v komunalnem sistemu. Ugotovili so tudi, da je lokalni časopis najboljši pripomoček — desna roka — pri akcijah Socialistične zveze in oblastvenih forumov, skratka, ti listi so potrebni

v našem družbenem sistemu. Za kvaliteto lista so skupno sodegovorni novinarji, politične organizacije in oblastveni forumi. Prav zato pa je potrebno najtesnejše sodelovanje med uredniškim odborom lista, političnimi organizacijami in komunami.

Posvetovanje je bilo zelo uspešno in bo brez dvoma rodilo dobre sadowe za nadaljnje delo lokalnih listov.

Po končanem posvetovanju so si udeleženci ogledali tovarno zdravil »Krka« v Novem mestu in bili presenečeni nad uspehi mladega kolektiva podjetja. Nato so se odpeljali v Videm-Krško in si ogledali tovarno celuloze in papirja, ki predstavlja pravi gigant naše mladosti. Podjetje ustvarja največji brutto produkt v novomeškem okraju, podjetje pa se še vedno razvija. Na svoji poti po lepi Dolenjski so obiskali tudi Komstanjevo na Krki in si na tamnih šoli ogledali stalno galerijo slik slovenskih slikarjev, ki so svoje umetnine podarili šoli. Obiskali so tudi znameniti samostan Ple-

ITAS. Vidno mesto pa zavzema tudi obrtniška proizvodnja. Lani je bilo v občini 91 obrtnih delavnic, od tega 71 privatnih. Obrtna proizvodnja dopolnjuje industrijsko, hkrati pa neposredno služi tudi potrošnikom. Zato bo treba v bodoče tudi obrti nuditi vso pomoč. Večkrat je bilo tudi opaziti, da so nekatera obrtna podjetja skušala prerasti svoj okvir in preiti v industrijo. Tudi ObLO je razvoj obrti budno spremljal, saj je iz lastnega investicijskega sklada v zadnjih štirih letih odobril za 25 milijonov posojil, iz ostalih posojil pa je bilo investiranih v obrt in uslužnostne dejavnosti preko 43 milijonov dinarjev.

Velik problem predstavljajo komunalne naprave v občini. Najvažnejše naloge, ki čakajo ObLO na tem področju, so skupinski vodovod Ribnica-Kočevje, rekonstrukcija ceste Ljubljana-Brod, gradnja bolnišnice, vaješkega doma, fizikurnega doma, javnega kopališča, gradnja stanovanj, elektrifikacija itd. Tovariš Karničnik je obširno poročal tudi o gospodarskih investicijah in družbenem upravljanju, vendar bomo tudi o tem več pisali ob drugi priloiki.

Na koncu poročila je poudaril, naj ne bo SZDL le ena izmed množičnih organizacij temveč mora postati osrednja vodilna politična sila, ki bo usmerjala delo vseh ostalih organizacij. Zato bo treba

poživiti delo vseh osnovnih organizacij in navezati tesnejše stike z občinskim odborom. Delo vseh osnovnih organizacij naj bo čim bolj konkretno in samostojno. Vsekakor bo v času pred V. kongresom SZDL dovolj dela, saj imajo spridčo pestrega življenja, ki se odvijata na terenu, dovolj snovi za obdelavo. Več pozornosti bo treba posvetiti tudi kmetijstvu in pogodbenem sodelovanju; važna naloga, ki jo bo morala Socialistična zveza opraviti, pa je tudi vzgoja ljudi.

Obširno in zanimivo je bilo tudi organizacijsko poročilo Ančke Nagode, v katerem je razčlenila delo Obč. odbora SZDL v preteklem letu. Uspeli so realizirati ves program dela, aktivizirali pa so tudi članstvo organizacije v pripravi na volitve v osnovne organizacije. Občni zbori so lepo uspeli, razen ponekod, čemur pa so kriva vodstva. Govorila je tudi o ideološko-političnem delu, ki mu je treba le-tos posvetiti vso skrb, o stanovanjskih skupnostih, o prostovoljnem delu pri komunalnih delih v Kočevju in tako dalje...

Po obeh poročilih se je razvila živahna razprava, na koncu pa so delegati izvolili nov 37-članski občinski odbor SZDL in 5-članski nadzorni odbor. Na konferenci so tudi soglasno izvolili predsednika Okrajnega odbora SZDL Ljubljana, Borisa Mikoša, za delegata na V. kongresu SZDL Jugoslavije.

Plodna diskusija po poročilu Občinskega odbora

Po poročilih se je razvila živahna razprava, v kateri so diskutirali nakazali glavne smernice za nadaljnje delo Socialistične zveze. Povzemamo najvažnejše misli iz govorov nekaterih tovarišev:

Ing. LOJZE BLENKUŠ: Govoriti nameravam o »Zidarju«, njegovih problemih, uspehih, neuspehih. — Na izvajanje gradbenih del je negativno vplivalo pomanjkanje gradbenega materiala, tehnične dokumentacije, fluktuacija delavcev, pomanjkanje sredstev za investicije. Vsi veste, kako slabo je podjetje stalo pred tremi leti. Tudi lani ni izpolnilo celotnega proizvodnega plana, ker se je gradbena sezona pričela šele v drugi polovici leta. Pred gradbeništvom so sedaj velike naloge, ki jih bomo rešili le s povečanjem mehanizacije in delovne sile. Lani smo že oddali 85 odstotkov del na akord. Da bomo omejili fluktuacijo delavcev, jim bo treba izboljšati življenjske pogoje. Letošnji proizvodni plan predvideva povečanje števila delavcev za 250 ljudi. Paziti je treba tudi na razvoj obrtniških dejavnosti, ki najbolj zavlačujejo gradnjo. Gradbene investicije so letos velike, načrti lepi, paziti je treba, da se gradbena sezona ne bo prekinila.

ALOJZ LESAR: Gasilci imajo zelo težke naloge! Podjetja se širijo, gradijo se nove stavbe, naši nasveti za izboljšanje požarne varnosti pa naletijo na gluha ušesa. V Kočevju samem je samo 32 operativnih članov, pa še od teh jih je nekaj vedno odsotnih. Gasilske vrste je treba pomnožiti, predvsem z mladino. — Tudi inteligenca bi se lahko vključila!... Oprema? Sploh ne bi govorili! Zbrali smo približno tri milijone za avtosterno.

REZKA OŽURA: Dvignila se je politična zavest žena! To se je opazilo na volitvah v SZDL, ko je bilo izvoljenih skoraj 50% več žena kot druga leta. Ustanovljale naj bi se tudi na vasi stanovanjske skupnosti. Skoraj vse ženske delavke so nekvificirane!... Poživiti je treba sodelovanje z ženami v podjetjih. Pri tem so sindikalne organizacije še vse premalo sodelovale. Tudi zdravstvena pro-

sveta je na nizki stopnji. Sedanji tečaji RK za vaško mladino so dobro obiskani. Ob 50-letnici osmega marca spremljati in reševati ta vprašanja!

IVANKA JAMNIK: Imamo že dve stanovanjski skupnosti v Kočevju. Organiziranih je že več servisov za pomoč družini... Stanovanjske skupnosti tudi na vasi... V Kočevju je že vrtec »Čebelica«, ki pa bi ga morali razširiti... isto tudi krpalnice. Ustanoviti nameravamo pralnico... da bodo žene res razbremenjene in se bodo lahko zaposlile. Potrebna je tudi gradnja večjega obrata družbene prehrane, ki bi deloval v okviru stanovanjske skupnosti... Dve tretjini stanovanj v Kočevju je brez kopalnic... zato je potrebna gradnja javnega kopališča... Projekt se že pripravlja, najti je treba sredstva. Lahko bi organizirali tudi prostovoljno delo...

ING. ANTON KNAPFELJ: Dotaknil se je problema gradnje stanovanj. Povedal je, da so statistično ugotovili, da pride na vsakega državljanca le štiri kvadratne metre stanovanja... Pospešiti je treba gradnjo stanovanj, hkrati pa paziti na skrajno racionalizacijo stanovanjskega prostora. Na kongresu inženirjev v Skopju je bilo sklenjeno, da je treba stanovanjski prostor skrajšati na minimum... Če bomo hoteli zadovoljiti vsem prebivalcem, bo treba graditi majhna stanovanja... Tudi gradbeni material bo treba dobiti doma... Tako naj se v Kočevju ustanovi obrat za gramoz in pesek... Gradnja se bo pospešila tudi z industrializacijo gradbeništva (gradnja z gotovimi bloki), z gradnjo več objektov na istem kraju... Pripravi je treba dolgoročne perspektivne plane za gradnjo...

ING. SAUBAH: ...vendar ima ravno zdravstvena služba v naši občini težave. Zdravstveni delavci in občina jih skušajo omiliti, a je to še premalo. Primanjkuje zdravstvenega kadra, zaradi česar trpi kvaliteta zdravniških storitev. Dobro delujejo le obratne ambulate (na rudniku, pri KGP itd.) Zdravstvena postaja v Fari se bo morala kmalu povečati. Nastaviti bo treba tudi stalnega zdravnika. Tudi v Slugah je potrebna zdravstvena postaja... Zdravstveni delavci so preobremenjeni. Predlanskim je v splošni ambulanti prišlo na edinega zdravnika do 16 pregledov na uro!... Lani jih je bilo samo okrog 10... Se slabše je v zobozdravstvu, kjer si je treba pomagati s honorarnimi zaposlitvami iz drugih krajev... Z zavarovanjem kmetov se bo to še poslabšalo! Na rešitev iz te zagate morajo misliti vse organizacije... tudi SZDL... Splošno ambulantno bi morali razširiti še za eno ordinacijo.

Na konferenci Socialistične zveze

Delovno predsedstvo občinske konference v Kočevju

Izvelec iz razprave tov. Mikoša

— Ne bom govoril o gospodarskih in drugih vprašanjih, kajti o tem se je danes že veliko govorilo. Spregovoril bi le nekaj besed o temeljnih nalogah Socialistične zveze. Največkrat se razpravlja na zborih le o drobnih nalogah, o nepomembnih vprašanjih tistega kraja... Zavedati pa se moramo, da so to le postranske stvari, važnejši so problemi celotne komunice, da vse naše domovine!... Osnovna naloga organizacije je, da združuje vse delovne ljudi, ki se zavzemajo za uveljavljanje in uveljavljanje socialističnih družbenih odnosov, ki se resnično bore za naš gospodarski napredek, za dobrobit naše družbe...

Kočevska je v zadnjih letih napravila zelo lep industrijski razvoj... razviti pa bi se morala tudi v turističnem pogledu...

ING. MIRA BIŽAL: Govorila je o kooperaciji. Poudarila je njen pomen. Ker je pri nas zaradi kraškega terena precej slaba zemlja, je pomen kooperacije za izboljšanje hektarskega donosa toliko večji. Lansko leto so bili pri tem doseženi že lepi rezultati, ki zagotavljajo da je ta oblika sodelovanja uspešna... V letu 1960 nameravamo vključiti v kooperacijo okrog 770 ha zemljišč ali 20% vseh površin v občini... Kmetijske zadruge niso v preteklem letu nudile kmetovalcem dovolj strojnih uslug, čemur je kriv predvsem slab teren in pomanjkanje strojev...

STANE OCEPEK: Čeprav je Delavska univerza v preteklem letu pričela delati brez potrebnih kadrov in tradicije, je dosegla lepe uspehe. Organizirali smo vrsto tečajev, predavanj, šol, v katerih je vključenih samo na področju mesta okrog 3000 ljudi... Dobro so se obnesli posebni seminarji (kmetogovorski), lep uspeh pa smo dosegli tudi pri izobraževanju staršev... Različna predavanja imamo redno v Kočevju. Stari cerkvi, Fari, Kočevski Reki... posebno lepo je steklo delo, ko nam je uspelo dobiti okrog 40 stalnih sodelavcev in predavateljev... Velik problem pa je vsekakor pomanjkanje denarja ter prostorov za razne tečaje... Ljudje so zainteresirani, program nadaljnega dela pa bomo sestavili na podlagi ankete. Za uspešno delovanje pa je potrebna pomoč, predvsem s strani SZDL...

LUDVIK GOLOB: Uvodoma je poudaril velik gospodarski razvoj komunice v povojnih letih. Pred vojno je bilo v Kočevju zaposlenih le okrog 1800 delavcev, v zadnjih letih pa se je število delavcev povzpelo na 5000... Pri tem je imela veliko vlogo tehnična, zdravstvena in prosvetna inteligenca... Za nadaljnji razvoj je potrebnih še več teh kadrov, da jih bomo pa dobili, je potrebno rešiti predvsem stanovanjsko vprašanje. Odnos do delovne inteligenice je treba spremeniti. Večkrat se sliši negodovanje, češ zakaj je dobil inženir ali zdravnik takoj stanovanje, jaz pa ne? Mislim, da je povsem razumljivo, zakaj... Govoril je tudi o vlogi osnovnih organizacij SZDL. Člani organizacije se uveljavljajo na vseh področjih... Pred konferenco so bile povsod sektorske konference, na katerih je bilo opaziti, da ponekod še vedno obravnavajo povsem splošne stvari in se ne poglabljajo v konkretne probleme... V Poljanski dolini je še vedno nereseno vprašanje šolstva, kooperacije... torej imajo vse organizacije te doline dovolj konkretnega dela... V delo je treba vključiti vse člane, mladino pa usposabljati in učiti, da bo kasneje sposobna prevzeti odgovorna mesta v vodstvih... Z aktivno udeležbo vseh članov se ne bo več ponavljalo, da bodo samo nekateri ljudje imeli odgovorne funkcije v vseh organizacijah. Z boljšo organizacijo, z boljšo vsebino in metodo dela naj bi se širila tudi organizacija in njen pomen...

nosov, ki se resnično bore za naš gospodarski napredek, za dobrobit naše družbe...

Tovariš Mikoš je obširno govoril o nalogah SZDL, o človekovi osebnosti v današnji družbi, o aktivnosti in pasivnosti človeka v odnosu do družbe, o odnosih družbe do posameznika ter o človekovi osebni svobodi. — Cilj naše družbe je, da ustvari osebo srečo vsakega državljanca, je delal. V vsakem človeku, ne glede na njegovo delo, moramo spoštovati njegovo osebnost! V osebnosti vsakega človeka razlikujemo tri komponente: fizično, duševno in duhovno! Kaj sta fizična in duševna komponenta, vemo. Bolj zanimiva je duhovna plat vsakega človeka, to je njegov nazor, njegova politična pripadnost... In v tem smislu moramo vzgajati ljudi, izgrajevati moramo njihovo politično-duhovno-zaveda, da bodo poznali naše cilje in da bodo vedeli, da ima njihovo delo globli pomen, ne samo za njih, ampak za vso družbo. Socialistična zveza bo morala pričeti kompleksno reševati tudi te probleme...

Člane SZDL občine Kočevje, bo na V. kongresu SZDL zastopal tovariš BORIS MIKOŠ, predsednik Okrajnega odbora Socialistične zveze delovnih ljudi Ljubljana

Na koncu se je tovariš Mikoš zahvalil delegatom za zaupanje, ko so ga izvolili za delegata na V. kongres SZDL, in obljubil, da bo v kratkem ponovno prišel v Kočevje in poročal o delu in sklepih kongresa...

USPEH JE ODVIŠEN OD VSEH ČLANOV SZDL

(Nadaljevanje iz govora tovariša Vošnjaka s 1. strani)

Tovariš Vošnjak je nadalje poudaril, da je gospodarski napredek odvisen predvsem od proizvodnje, kar pa je zopet tesno povezano z mehanizacijo, s tehničnim kadrom itd. Vsa delovna mesta morajo biti racionalno izkoriščena, prav tako pa je treba delavca tudi strokovno usposobiti za določeno delovno mesto. Se več pozornosti bo treba posvetiti izobraževanju delavstva, pri čemer bodo igralo pomembno vlogo Delavske univerze... — Pri vsem tem, je poudaril, pa ne smemo pozabiti na našo mladino. Zavedati se moramo, da je ravno mladina tista, ki bo nekoč prevzela odgovorna mesta v gospodarskih in političnih organizacijah. Da pa bo za to sposobna, jo moramo že sedaj vključevati v delo...

Nadalje je govoril tudi o družbeni vlogi žena in opozoril, da bo treba zastarelo gledanje na žensko delo odpraviti. Ženam bo treba v letošnjem jubilejnem letu Dneva žena posvetiti še posebno skrb, ustanovljati različne ustanove za pomoč družini. Tako se bodo žene razbremenile, lažje se bodo zaposlile in vključevale v politično življenje...

Problemov in dela je torej zelo veliko, je končal. — Vedeti moramo, kakšna je naša perspektiva, zato pa moramo vključiti v delo resnično vse članstvo, izpolnjevati oblike družbenega upravljanja in poglabljati demokratičnost...

Gradivo o konferenci je pripravil in napisal France Grivec, fotografiral pa Albin Božič.

Obvestila delavskih univerz in klubov

DU KOČEVJE

V torek, 8. marca ob 19.30 uri, bo v prostorih gimnazije dvoje predavanj: V šoli za starše bo predaval profesor Franc Pediček o spolni vzgoji otrok. V šoli za mlade pa bo predavala dr. Ana Kraljeva o temi: »Od spočetja do poroda in kontracepcije«.

KLUB VELIKE LASČE

7. marca ob 19.30 uri bo v klubskih prostorih proslava Dneva žena. Po proslavi bodo v kino-dvorani predvajali film »V pomladi življenja«.

8. marca ob 19.30 uri bo v klubu filmski večer. Tovariši Perhajeva bo predavala o pomenu poljskih filmov in vodila razgovor o poljskem filmu »Kanal«.

Klub kočevskih rudarjev

Na občnem zboru delavsko-prosvetnega društva »Svoboda« Rudnik, ki je bil v začetku novembra lani, so ustanovili Klub rudarjev. Takrat je odbor kluba tudi pripravil obširen in pester program dela za november in december. Zaradi bolezni predsednika kluba pa doslej vseh načrtov niso mogli uresničiti. Klubu temu pa lahko rečemo, da se je ta nova oblika kulturnega udeleževanja rudarjev in rudniške mladine dobro obnesla. Dosedanji uspehi in neuspehi pa naj bi bili kazipot za nadaljnje delo.

V klubskih prostorih so imeli doslej dvakrat tedensko televizijske sprejeme za mladino in odrasle. Vedno se jih je udeležilo okrog 30 ljudi — največ mladine. V okviru kluba so predvajali tudi šest ozko-trajnih filmov.

V zadnjem času so se dogovorili z Delavsko univerzo, da ji bodo posodili svoj ozko-trajni kinoprojektor. DU bo potem predvajala filme po oddaljenih vaseh (Koprivnik, Livold, Stara cerkev, Fara itd.), enkrat tedensko pa tudi na

Na občinski konferenci Socialistične zveze v Ribnici je bilo v predsedništvu poročilo navedeno tudi delo organizacij in društev. Povzeli bomo nekatere najvažnejše ugotovitve.

Društvo rezervnih oficirjev in podoficirjev je bilo lansko leto delavno. Imelo je vrsto predavanj, ki so lepo uspela. Odbor se redno sestaja. Poleg predavanj se društvo zanaša tudi za druge stvari. Sodelujejo pri proslavah, pri skupnih ogledih raznih vojaških objektov in podobno. Pomoč nudijo tudi predvojniški vzgoji in občinskemu odboru ZB NOV. Naj še dodamo, da nudijo Društvu rezervnih oficirjev in podoficirjev vso pomoč pri strokovnem dvigu članstva oficirij ribniškega garnizona.

Rudniku za Klub rudarjev.

V klubu deluje tudi dramska sekcija, ki jo vodi tovariš Figar. Njen namen je predvsem, pritegniti k delu čim več mladih ljudi. Trenutno imajo v programu igro v treh dejanjih »V lepše življenje«. Zasedba vlog še ni določena, upajo pa, da bodo do maja že lahko prišli z delom na oder.

Nameravali so tudi prirediti več debatnih večerov, vendar se je zaradi predsedniške bolezni izjalovil. Na pomlad bodo napravili tudi več izletov, da si bodo člani kluba lahko ogledali zanimive, zgodovinske kraje, poživiti pa nameravajo tudi športno dejavnost v klubu. Mladine imajo dovolj, zato bodo uredili košarkaško igrišče in še bolj poživili namizni tenis.

V klubu imajo tudi knjižnico z okrog 3000 knjigami. Ljudje knjižnico in čitalnico pridno obiskujejo. Klub rudarjev je torej delo dobro zastavil in upamo, da bo z vsestranskim delom vodstva in vseh članov v bližnji prihodnosti pokazal še veliko večje uspehe.

Na področju starega dela občine deluje enajst gasilskih društev, ki združujejo okrog 700 članov. Vsa društva so po večini opremljena s potrebnimi gasilskimi napravami in orodjem. Gasilci bi morali več storiti za ideološko politično izobraževanje, zato naj bi se povežali z delavsko univerzo in z osnovnimi organizacijami SZDL. V svoje vrste naj bi pritegnili več mladine.

Občinski Svet Svoboda in prosvetnih društev združuje Svoboda v Ribnici in Dolenji vasi ter kulturno umetniški društvi v Jurjevi in Sušju. Čeprav so bili v kulturno-prosvetnem delu doseženi uspehi, prizadevanja ne niso bila na primerni višini. V nekaterih društvih je slonelo delo na posameznikih, zato tudi ni bilo kakih posebnih uspehov. Na občnih zbore so izvolili nova vodstva in zato menijo, da se bo stanje izboljšalo. Delavska univerza društvom lahko mnogo pomaga pri njihovem delu, še posebno zato, ker so se že tesno povezali. Programe dela prosvetnih društev je treba vskladiti s programom Delavske univerze.

Pri Obč. odboru SZDL obstoja iniciativni odbor za ustanovitev občinske zveze za telesno vzgojo. Ta se trudi, da bi se zveza čimprej ustanovila in začela s konkretnim delom. Ustanovitev Zveze se je zavlekla zaradi pridružitve novih krajev k občini Ribnica in bo zajela tudi te kraje.

Avto-moto društvo Ribnica je bilo lani že skoraj na tem, da bi ga zaradi slabega poslovanja razpustili. Občinski odbor SZDL je med letom izmenjal nekatere člane starega odbora, na njihova mesta pa so prišli novi. Novi odbor je resno prijel za delo, ki je kmalu rodilo sadove. Društvo je priredilo več predavanj in tečajev. Svojo dejavnost so razširili celo v sosednje občine.

Organizacija Rdečega križa šteje okrog 600 članov. Članstvo naj bi

se povečalo. Rdeči križ je uspešno opravil več nalog, tako na primer v krvodajalski akciji, pri zdravstveni prosveti, v tednu Rdečega križa in podobno. Občinski odbor RK je organiziral razne zdravstvene in druge tečaje.

Dejavnost Društva prijateljev mladine pride do izraza predvsem ob raznih otroških praznikih in proslavah, kot je Novoletna jelka in podobno. Društvo naj bi program dela izpopolnilo. Predvsem naj bi se tesneje povezalo s pionirsko organizacijo, jim pomagali ter svetovali pri raznih proslavah, tekmovalnih, predavanjih in podobno. Pionirska organizacija šteje okrog 900 članov.

Delovne akcije kočevske mladine

Sekretarju Občinskega komiteja LMS Kočevje Slavku Pavliču sem zastavil nekaj vprašanj o letošnjih mladinskih delovnih akcijah.

»Ravno te dni se veliko ukvarjamo s tem vprašanjem. V zveznih akcijah bo letos predvidoma sodelovalo 30 mladincev in mladink iz vrst delavske in kmečke mladine, dvajset pa bo srednješolcev, 20 srednješolskih mladincev se bo

NOV ODBOR STRELSKE DRUŽINE

Na prvi seji novega občinskega odbora strelske družine Kočevje-mesto so konstituirali nov odbor SD. Razpravljali so tudi o gradnji novega 50-metrskega strelšča za malokalibresko puško ter o pripravi strelske ekipe za pohod ob žici okupirane Ljubljane. Govorili so tudi o predvidenem strelskem tekmovalstvu s SD Olimpija iz Ljubljane in SD Kamnik ter o raznih drugih nalogah, pred katerimi se je znašla kočevska strelska družina.

Novemu odboru strelske družine v Kočevju želimo pri njegovem nadaljnjem delu ter razvoju strelskega športa na Kočevskem še veliko uspehov.

ŠOLA ZA ODRASLE V RIBNICI

Šola za odrasle v Ribnici uspešno deluje. Šolo obiskuje skupno 46 delavcev in drugih. Med obiskovalci šole prevladujejo mlajši delavci. Največ delavcev, in sicer 15, obiskuje šolo iz Lesnoindustrijskega podjetja Ribnica, ostali pa so iz drugih podjetij in okoliških vasi.

Gospodarska vprašanja nove občine

V Ribnici je bila 26. februarja prva seja Občinskega odbora Socialistične zveze. Seji so prisostvovali tudi ljudski poslanec Matija Maležič, organizacijski sekretar OK ZKS Ljubljana Janez Hočvar in novoizvoljeni sekretar Obč. komiteja ZKS Ribnica I. Fajdiga.

Sejo je vodil dosedanj predsednik Janez Picek. Dnevni red je obsegal tri točke, prva pa je bila konstituiranje novega odbora. Za predsednika Obč. odbora SZDL je bil ponovno izvoljen Janez Picek. Za tajnika so izvolili Staneta Goršiča, za blagajnika pa Franca Zbanička. V Občinski odbor SZDL so kooptirali Ivana Fajdiga, ki je bil tega dne izvoljen za sekretarja Obč. komiteja ZKS Ribnica.

V predsedstvo odbora SZDL so izvolili 11 članov in 6 komisij, in

Rešilni avtomobil prvič v svoji histriji proti bolnici. V avtomobilu z znakom RK se nahaja težko ponesrečeni oče treh malih otrok. Če ne bo prej izkrcavnel, mu bodo v bolnici rešili življenje s transfuzijo krvi...

Porodnica, mati več majhnih otrok, je imela težak porod. Izgubila je precej krvi. Potrebna bo transfuzija krvi...

Otrok se je hudo opeknel. Izvesti bo treba plastično operacijo. Da bo operacija uspela, je potrebna predhodno transfuzija krvi.

Še bi lahko naštevali za kaj se porabi dragocena kri, ki jo prispevajo za reševanje življenj zdravi ljudje. Marsikatero življenje je bi-

lo rešeno prav po zaslugi prostovoljnih krvodajalcev, marsikateri oče ali mati sta danes zdrava med svojimi otroci, ker ju je rešila kri, morda celo tvoja...

Na posvetovanju o krvodajalski akciji, ki ga je sklical 26. februarja Obč. odbor RK Kočevje, so govorili tudi o teh stvareh. Ugotovili so, da bi bilo marsikatero življenje v nevarnosti da usahne, če ne bi bilo krvodajalcev, ljudi, ki prispevajo svojo kri za rešitev drugih.

Posvetovanje je vodila predsednica komisije za krvodajalstvo, D. Serčerjeva. Predstavniki RK in sindikalnih podružnic je seznanila, da bo v kočevski občini odvzem krvi od 28. marca do 1. aprila. Omenila je tudi, da je treba do 15. marca zbrati prijave krvodajalcev.

Tovariš Silc je obširno govoril o zgodovini odvzema krvi in pomenu krvodajalske akcije za rešitev življenj ponesrečencev in drugih bolnikov. Poudaril je, da bolnice rabijo veliko krvi, to pa dobivajo od krvodajalcev.

Tov. Serčerjeva je potem poročala, da je imela krvodajalska akcija v kočevski občini lani lep uspeh. Lepi uspehi so bili doseženi tudi v preteklih letih. Zato ne dvomimo, je dejala tov. Serčerjeva, da bomo tudi letošnji plan, ki predvideva 730 krvodajalcev, izpolnili in presegle.

Potem je prebrala predvideni plan krvodajalcev po posameznih odborih Rdečega križa. Tako predvideva na primer plan za Kočevje 400 krvodajalcev. Staro cerkev 130, Polom 20 krvodajalcev itd. Dogovorili so se, da bi bil za dragarski predel odvzem krvi na istem mestu kot lani in jim ne bo treba potovati v Kočevje, krvodajalci iz Strug pa bodo dali kri na Vidmu.

Daljši čas so se zadržali v razpravi o udeležbi krvodajalcev iz vrst delavcev in uslužbencev v podjetjih. Silski smo tudi predloge, da bi delavci nadomestili izgubljene čas pri odvzemu krvi ob drugi priložnosti, ali pa, da bi imeli ta dan prost in plačan delovni dan.

Sindikalne podružnice lahko veliko storijo, da se ob odvzemu krvodajalski akciji čim več njenih članov. O pomenu te akcije naj bi seznanili člane na občnih zbore, ki so prav sedaj v teku. V mestu in po vaseh pa bodo vodili akcijo organizacije RK. Tem naj bi stonili v pomoč tudi člani podmladka RK. Z zbiranjem krvodajalcev naj se začne takoj.

-vec

Kako živiš, tovariš?

nim minimumom. V teh primerih bo KSK posredoval pri odgovornih forumih, da se zakonite odločbe ne bodo kršile. KSK si bo tudi prizadeval, da bodo komisije za štipendije kooptirale po enega člana kluba, ki bo zastopal koristi štipendistov in razlagal mnenje in pripombe kluba.

KSK bo izvedel to anketo v začetku marca. Kolege prosimo, da pomagajo odboru kluba, kajti le od popolnosti in hitrosti izvedbe ankete je odvisen njen uspeh.

Socialno-ekonomski komisija KSK

-žem

Za pestre občne zборе!

Ko prisostvuješ sestanku, občne mu zboru ali konferenci te ali one organizacije ali društva in poslušaš dolgo poročilo, ki se običajno začne pri zunanje-političnih dogodkih, konča pa neke pri lokalnih problemih, imaš večkrat občutek, da je poročilo predolgo, preveč razvlečeno. Nemara ne bi bilo nobene škode, če bi dolgovestno poročilo o zunanje-političnih dogodkih odpadlo, ali pa bi bilo (če že mora biti) povedano v nekaj odstavkih. Po naših vaseh imamo veliko radioaparatur, ki seznajajo ljudi z dogodki po svetu, imamo razne časopise — dnevnike, tednike, revije, ki ljudi seznajajo z vsemi novostmi.

Večkrat smo zasledili v poročilih preveč načelnih stvari in manj konkretnih. Kako naj se potem znaide udeleženec zbora in diskutira, ko pa mu je učen referat vzel sapa in misli, da bo vse kar bo

povedal, povedal narobe, ker ne zna tako postavljati besede.

Poročila naj bi bila krajša — in predvsem bolj domača. Vsaka organizacija, vsako društvo, ima dovolj konkretnih primerov za obnavljanje iz svojega področja. Če bi se tega zavedali v večji meri, bi o tem več govorili, in manj o zunanji politiki, ki nam je več ali manj vsem znana.

Sestanki, občni zbori, konferenice morajo biti živili, razumljivi in predvsem usmerjeni v domače dogajanje. V takem vzdušju bodo tudi preprosti ljudje imeli »kaj povedati«. Povedati bodo imeli več tudi v svoji organizaciji na vasi.

Mogoče se bodo zdale nekaterim te vrstice odveč, vendar zato, ker menimo, da smo jih zapisali v ime-nu tistih, ki želijo tudi pri teh stvareh prelomnico, smo jih nad-tirali, ko pa mu je učen referat vzel sapa in misli, da bo vse kar bo

-žem

GIBANJE PREBIVALSTVA

PREDGRAD

Rodila je Firšt Marija, delavka iz Nemške loke 7 - deklica Ivanka. V novomeški bolnišnici je umrla Majerle Marija roj. Veber, gospodinja iz Predgrada 58. stara 74 let.

RIBNICA

Poročili so se: Krunič Branko, podoficir JLA iz Ribnice 65 in Tomšič Terezija, trg. pomočnica iz Ribnice 65, Kromar Franc, tesar iz Dolenje vasi 5 in Gornik Marija, uslužbenka iz Hrovače 51.

Poročila sta se: Campa Stanislav, poljedelec iz Otavice 3 in Andoljšek Ana, poljedelka iz Lipovca št. 15.

Rodila je Trdan Marija, gospodinja iz Zadolja 5 — deklica Jožeta.

LOŠKI POTOK

Poročila sta se: Debeljak Stanislav, kmetovalec iz Malega loga 28, star 24 let in Turk Antonija, kmetovalka iz Malega loga 58, stara 19 let.

DOLENJA VAS

Poročila sta se: Kozina Janez, kmetovalec iz Dolenje vasi 4, star 33 let in Arko Julijana, kmetovalka iz Dolenje vasi 107, stara 34 let.

KOSTEL

Umrli je Ožanič Anton, kmetovalec iz Kužlja 3, star 59 let.

KOČEVJE

Poročili so se: Levstek Peter, rudniški strojevodja iz Šalke vasi 92, star 25 let in Gole Marija, uslužbenka iz Rudnika 27, stara 19 let; Rogan Karol, tesar iz Kočevja, Reška c. 5/a, star 26 let in Škvorc Terezija, delavka iz Okroglega vrha 51, stara 20 let; Vesel Viktor, delavec iz Dolge vasi 7, star 26 let in Lango Marija, natakarka iz Dolge vasi 7, stara 20 let; Selan Anton, ključavničar iz Kočevja, Podgorska ul. 35, star 28 let in Selan Marija, učiteljica iz Kočevja, Reška cesta 12, stara 20 let; Zagar Anton, delovodja iz Osilnice 8, star 31 let in Krnc Pavla, delavka z Oneka 3, stara 25 let.

Izdaja in tiska ČZP »Kočevski tisk« v Kočevju. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Matija Cetinski. Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 14a, telefon uredništva in uprave 3-89. Naročnina je 500 din, polletna 250 din in jo je treba plačati v naprej. Za izposojstvo 1000 din oz. 3 ameriške dolarje. Tekoči račun 600-713 pri Komun. 1-265. malni banki Ljubljana, podružnica za Kočevje

ČESTITKE

Ljubljani sestri Zorki Dulmin iz Kočevske Reke 76 želi za njen god še veliko zdravih in zadovoljnih let, malemu Iveku pa mnogo lepih pozdravov sestra oziroma teta Marija in Pol iz Goričje vasi št. 79.

Dragemu in skrbnemu možu Pičulinu Antonu iz Šalke vasi želi vse najboljšo za 50. rojstni dan ter mu kličo še mnogo zdravih let žena Kristina.

Tople pozdrave pošiljajo v Avstralijo hčerki Kristini, zetu Juriju in vnučkom starši iz Koprivnika, brat Roman, sestri Micka in Pepca, Dvoršak in Virant z družino.

Dragi ter skrbni mami in ženi Franciški Verderber iz Mlake želi za njen praznik vse najboljšo, posebno pa še mnogo zdravih let, možo Franc, sin Franci, hčerka Nada in sestra Zofka.

Dragi teti in stricu Marovičevima želi vse najboljšo ob njunem prazniku Majda.

Dragi sestri Franci Škulovi, ki živi v Valdorju, Kanada, želi za njen god vse najboljšo, Loizeta pa lepo pozdravljajo vsi Veselovi iz Globeli.

PREKLIC

Preključujem izjave o Smigoc Veri iz Rudnika št. 23, ker niso resnične. Kotar Mirko, Rudnik 23 pri Kočevju.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi dragega moža, očeta, tasta in starega očeta

ANTONA FURLANA

iz Stare cerkve

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Iskrena zahvala tudi Društvu upokolencev. Kmetijsko gozdarske-mu posestvu ter vsem ostalim, ki so darovali vence ali nudili kakršno koli pomoč.

Zaljubljeni: žena Marija, hčerke Marica, Jožica in sinovi Jože, Tone in France z družinami.

OBVESTILO

Na podlagi sklepa 18. skupne seje obeh zborov Obč. ljudskega odbora Kočevje se je uvedel redni LIKVIDACIJSKI POSTOPEK pri Stanovanjski upravi Kočevje-mesto, Stanovanjski upravi Kočevje-okolica in Stanovanjski upravi Rudnik-Kočevje.

Pozivamo vse upnike in dolžnike, da do 31. III. 1960 predložijo vse terjatve in obveznosti likvidacijski komisiji pri Občinskem ljudskem odboru v Kočevju.

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR
KOČEVJE

OBVESTILO

»Modno krojaštvo« v likvidaciji prodaja moške in ženske šivalne stroje, ki se nahajajo pri slobodnem krojaštvu Kočevje. Prednost pri nakupu imajo podjetja, za njimi pa privatniki.

Likvidacijska komisija

Ze več let čakam na stanovanje. Z družino stanujem v zaslišan podstrešni sobici, ki meri 3x4 m. Smo štiričlanska družina. Doslej sem živel v upanju, da v doglednem času dobim stanovanje in sem bil med prvimi na prioriteten listi. Pred kratkim pa mi je stanovanjska uprava vrnila prošnjo, ki je pri njih ležala 4 leta, s pojasnilom, da naj mi stanovanje preskrbi podjetje. Ta pa nima denarja in sem še ob upanje, da sploh kdaj pridem do stanovanja.

Res sem kvalificiran, toda moj zaslužek komaj zadošča za skromno življenje družine in nimam nobenih možnosti, da bi dobil denar, s katerim bi kupil ali najprej plačal stanovanje.

Vprašam vas ali obstoji sploh kakšna možnost, da dobim stanovanje?

D. G. Kočevje

2-59 — Stane Pintar, Stanovanjska skupnost: S 1. januarjem 1960 dalje nima stanovanjska skupnost nič opraviti z dodeljevanjem stanovanj.

2-61 — Drago Benčina, oddelek za gospodarstvo pri OBLO: Občinski ljudski odbor je sprejel načelen sklep, da preskrbi občina stanovanje za prosvetne in zdravstvene delavce ter za uslužbence državnih uprav. Za delavce in uslužbence, zaposlene v gospodarskih organizacijah, pa morajo skrbeti za stanovanja sama podjetja. Podjetja imajo možnost, da si najamejo kredite iz stanovanjskega sklada. Manjša podjetja pa naj bi združevala sklade in tako s skupnimi močmi gradila ali pa kupovala stanovanja za svoje ljudi. Druge rešitve zaenkrat ni.

2-41 — Rudi Orel, tajnik Obč. sindikalnega sveta: Predvsem tole: Podjetja so dolžna, da gradijo stanovanja za svoje ljudi. Stanovanja tudi lahko odkupijo. Bodoča stanovanjska politika se bo vodila v okviru investitorja. Investitor naj bi bilo podjetje, investitor so lahko tudi manjša podjetja, ki naj bi združila svoja sredstva za gradnjo stanovanj. Le tako bomo uspeli rešiti stanovanjski problem.

Na novo sem se priselil v Kočevje in bi nujno potreboval kurivo. Kje lahko dobim drva in premog, kakšna so ta drva in za kakšno ceno? Kako je s prevozom drv?

K. B. Kočevje

2-15 — KGP, komercialni oddelek. Odgovoril je Danilo Divjak: Šefa ni doma, zato lahko le informativno povem. Prostorinski meter bukovih drv stane ca. 2700 do 2800 din. Prevoz drv si mora preskrbeti kupec sam, razen v Kočevju, kjer opravimo prevoz mi za doplačilo 100 din za pr. drv. Naj omenim, da naše podjetje v glavnem prodaja drva podjetjem in ustanovam. Drobno prodajo drv opravlja »Kurivo«.

3-62 — »Kurivo« — klicali smo trikrat in vsakokrat brez uspeha, ker je telefon na drugi strani žice zamen zvonil.

3-61 — LJO Kočevje. Odgovor nam je posredoval Cvetko Smolčić, tamkajšnji uslužbenec: Prodajamo bukovke odpadke po 1000 din za pr. za prevoz drv mora kupec sam poskrbeti.

Obisk v Cvišlerjih

Zadnjič, ko sem se vračal iz Koprivnice v Kočevje, sem se oglasil pri upravniku kmetijske uprave Cvišlerji. Čeprav se je že večerilo, sem ga vseeno še dobil v pisarni. Pozanimal sem se, koliko in kakšno živino imajo na njihovi upravi.

»Ja, trenutno imamo ca. 350 glav živine,« je dejal tovariš Salomon. »Večji del je črno bele pasme, uvožene iz Danske, ostalo pa so domače svinke. Krav imamo 250, ostalo je mlada živina. Za meso je ne pitamo, imamo samo plemensko živino...«

Zivina danske pasme bolj izkoristi krmo in da več mleka. Seveda so primerne tudi za meso. Zadnjič čas se je dvignila tudi molznost. Krave imajo povprečno devet litrov mleka dnevno.

»V zadnjem času vedno bolj uvažamo tudi odprte hleve. Na naši upravi imamo 50 krav v odprtih hlevih. Mrz dobro prenašajo, pa tudi pri mleku nismo opazili bistvene razlike. Živino imamo v Cvišlerjih in na Oneku, v Lazihi nad Onekom pa imamo samo stelnik...«

»Ali redite tudi svinje?«

»Da, imamo okrog 300 svinj. 50 je starih. Zanimivo je to, da so nekatere svinje lanske leto odgajile tudi do 19 mladičev! Največ imamo svinj holandske pasme. Iz izkušnji lahko rečem, da je to zelo dobra pasma.«

Na posestvu bi lahko redili tudi večje število prašičev, primanjkuje pa hlevov. V načrtu za prihod-

nje leto imajo gradnjo hleva za 150 svinj, povečali pa bi lahko tudi stalež goveda.

»In poljedelstvo?«

»Jeseni smo posejali precej žita. Ker pa je mrzla in suha zima, smo morali pred kratkim precej dognojati... Sicer pa pri nas ni nič novega; delo teče in čeprav je zima, nam ne zmanjka opravkov.«

f.

KRAJEVNI URAD NA VIDMU

Po ukinitvi občine Dobrepolje je v tem kraju Krajevni urad. Krajevni urad je začel z delom 1. februarja. Na tem uradu je zaposlen samo en uslužbenec, ki bo moral opravljati vse posle matične službe in Krajevnega urada. Področje urada zajema okrog 3000 prebivalcev, zato menimo, da bo vse delo en sam uslužbenec težko zmožal. Z ozirom na vedno večjo vlogo, ki jo imajo Krajevni uradi, na bi ti tudi imeli dovolj uslužbenec.

Pridni so pionirji Fare!

Pred dnevi, ko sem se mudil v Kostelski dolini, sem se oglasil še na osemletki v Fari. Upravitelja Volfa sem hitro našel. Otroci, ki so se ravno odpravljali domov, so mi povedali, da še uči, da ga pa lahko pokličemo. Kmalu smo se v zbornici dobili z nekaterimi učitelji in pogovor je gladko stekel.

Pripovedovali so mi o delu pionirske in mladinske organizacije na šoli. Preteklo leto so sodelovali v okrajnem nagrajdnem tekmovalstvu za počastitev 40-letnice KPJ in SKOJ in zasedli deveto mesto. O poteku tekmovalstva, o aktivnosti učencev smo že lansko leto pisali sproti.

Delo pionirske in mladinske organizacije na njihovi šoli je resnično zelo razgibano. Sodelujejo na vseh proslavah, razen tega pa aktivno delajo v vrsti krožkov.

V okviru šolske zadrage so na šoli organizirali poljedelski kro-

žek, v katerem učenci obdelujejo šolski vrt. Lanski pridelek so prodali internatu in koloniji, delo pa so ga predelali v šolski kuhinji. V sadijskem krožku so se otroci učili cepiti sadno drevje. Sadije s šolskega vrta so delno prodali, nekaj pa so ga predelali v sadne sokove ali pa v skladiščili. Pionirji so se tudi udeležili tečaja za vkuhanje sadja.

Učenci so pridno pomagali tudi KZ Fara pri okopavanju koruze ter spravilu sena. Za njihovo marljivo delo jim je Poslovna zveza iz Kočevja dala 10.000 din.

Aktivni so tudi vsi ostali krožki. Člani prirodoznanstvenega krožka so med drugim napravili tudi šolski akvarij, pridno pa zbirajo tudi rastline za herbarij. Rastline, ki so značilne za njihov kraj, pošiljajo tudi svojim prijateljem v druge kraje. — V zgodovinskem krožku so otroci zbirali gradivo za šolski muzej NOB, obiskujejo stare borce in zapisujejo njihove spomine v kroniki...

»Poleg tega,« je poudaril tovariš Volf, »pa se otroci tudi marljivo učijo. Mogoče jih je prav to izvenšolsko delo vzpodbudilo k vestnemu delu v šoli... Lepi uspehi šolske mladine so razgibali tudi ostalo mladino, tako da sedaj pri organiziranju različnih proslav računamo na vsakega mladince.«

Lepi so bili uspehi izvenšolskega dela pripraviških solarijev! Kar sem tu napisal, je le majhen del... Prav tako pa so lepi tudi načrti za letošnje leto, iz lanskoletnih izkušenj pa lahko tudi sklepamo, da bodo svoj program tudi izpolnili. — Ko sem odhajal, sem vsem učiteljem in učencem pri njihovem nadaljnjem delu želel veliko uspehov in zadovoljstva.

(fg)

TO IN ONO

SMRT MOTORISTA

V nedeljo, 28. februarja, se je iz Starega trga vračal z motorjem proti domači vasi — Prelesju — Ivan Madrončič. Z njim je bila tudi njegova žena. Bila sta že blizu svoja doma, ko se je motorist iz neznanega vzroka zaletel v občestni kamen. Zaradi hudega udara je bil na mestu mrtve, njegovi ženi pa ni bilo nič.

OBČNI ZBOR RK V ZAPOTOKU

19. februarja so imeli v Zapotoku pri Sodražici občni zbor krajevne organizacije RK, ki združuje vasi Vinice in Zapotok. Člani iz Zapotoka so se udeležili zbora v lepem številu, iz Vinice pa je prišlo na zbor le nekaj članov.

Predsednik Občinskega odbora RK Sodražica Lojze Segar je obširno poročal o nalogah in delu te organizacije, ki so vsestranske v skrb za človeka.

V razpravi so govorili o pozitivni delu organizacije RK, ki je

PAVLA SAMSA

Rojena je bila v kmečki družini 6. I. 1900 v Sodražici. Ze pred vojno je bila naprednega mišljenja. Po prihodu okupatorjev je kmalu začela podpirati partizanske borce. Ze leta 1941 je dajala partizanom, ki so se mudili na Travnj gori, hrano, obleko in drugo. Zaradi sodelovanja in podpiranja NOV so jo Italijani 9. oktobra 1942 aretirali. Najprej so jo zaprli v Ribnici, potem v Ljubljano, od tam pa so jo internirali v Reniciju, kjer je 23. III. 1943 umrla. Samsova je bila zavedna slovenska žena, ki je tudi svoje otroke vzgojila v naprednem duhu.

KAROL NOVAK

Rodil se je družini Novak v Sodražici 12. VIII. 1897. Po poklicu je bil stolcar. Ko je okupator zasedel naše kraje, je takoj simpatiziral z narodnoosvobodilnim gibanjem. 8. avgusta 1942 so ga Italijani internirali v Reniciju. Tam se je nahajal do kapitulacije Italije. Na poti proti domu so ga ujeli Nemci ter ga internirali v Buchenvaldu. Za njim je izginjala vsaka sled. Zapustil je ženo in četrto otrok.

MILAN ARKO

V njegovem življenjskem je napisano, da se je po končani 7 razredni šoli nahajal doma. Ze od 15. leta naprej je pomagal partizanom. V NOV je vstopil 8. IX. 1943. Nahajal se je v Serčarjevi brigadi na Primorskem. V decembru istega leta je bil premeščen v Bračičevo brigado, ki se je nahajala na Kočevskem. Potem je šel s 14. divizijo na Stajersko. Padel je kot starejši vodnik 22. februarja 1944.

(S tem končujemo s to rubriko)

SLAVKO MAHNE

Doma je bil iz Kržetov-Gora, rojen pa je bil 18. novembra 1926. Kljub temu, da je bil še zelo mlad, je začel sodelovati s partizani že leta 1942. Istega leta, 7. junija, pa je vstopil v partizane — v Notranjski odred. Nekega dne je bil določen, da gre po hrano v Topol pri Novi vasi. Padel je v roke Italijanom, ki so ga za vasjo Metulje ustrelili.

Šest sinov za domovino

Malo je mater, ki bi rodile 13 otrok, še manj pa je mater, ki bi izgubile v narodnoosvobodilni vojni 6 sinov. Ena izmed teh mater je Franciška Strah iz Kompolje. Rojena je bila v Zagorici 1. 1879. Poročila se je v Kompolji, kjer se ji je v zakonu rodilo 13 otrok. Po nenadni smrti njenega moža le-

ta 1937, je padla na njena ramena še več bremen.

Prišla je vojna in z njo vse gorje, ki je bilo prizadejano našim ljudem. Z vso okrutnostjo se je dotaknilo tudi Strahove družine. Strahova mati in njeni otroci so bili napredni, prav zato je kmalu, leta 1942, globoko vsekala v njeno družino. Ljubeče materino srce je moralo 1942. leta preboleti smrt treh svojih otrok — sinov, ki so jih pobili kot talce Italijani zaradi izdajstva belogardistov. Štiri sinove in hčer so istega leta Italijani internirali v taboriščih na Italiji. Materi se je trgalo srce ob takih težkih udarcih.

Italija je kapitulirala. Trije sinovi in hčer so se vrnili domov. Vsi trije fantje so odšli v partizane, četrti pa je vstopil med italijanske partizane že v Italiji. Tam se je tudi bojeval in padel v nekem boju s sovražnikom 1. 1944.

Najhuje je bilo materi, ko so v tem času prihajali na njen dom belogardisti in Italijani ter ji grozili, da jo bodo ubili zato, ker so njeni otroci komunisti... Strahova mama se ni ustrašila groženj — bila je zavedna slovenska žena in mati, ponosna na svoje otroke. Smrt, internacije in preganjanja jo niso strla. Bila je in ostala partizanska mati. Ljubezen do svojih otrok je delila s partizani, ki so dobro poznali to junako mater.

Ob koncu vojne je morala pretrpeti še en udarec: vojna vihra ji je vzela še dva sinova.

Težko življenje pred vojno in trpljenje med vojno je tudi tej nekoč trdni ženi zrahljalo zdravje. Ze dve leti je privezana na bolniško posteljo in le od časa do časa gre ob pomoči hčerke Marije, ki ji vso ljubeznijo skrbi za njo, za kratek čas na vrt. Tudi ostali njeni preživeli otroci ji po svojih močeh pomagajo.

Vso skrb ji posveča tudi organizacija Zveze borcev. Večkrat jo obiščejo in ji prinesejo darov. Tudi Rdeči križ se je večkrat spomnil.

Tako preživlja jesen življenja Strahova mama. Ko se ozira na preživela leta, lahko ugotavlja, da je bilo njeno življenje bogato, saj je darovalo domovini šest otrok, ki ji vse enako ljubila... Dovolj je dala tudi borce-partizane in tudi sama pomagala NOV.

Želimo ji okrevanja ter zadovoljstva in sreče v krogu svojih dragih...

Frančiška Strah z vnukinjo

Spremembe v kazenski zakonodaji

Anton M. Savinšek:

Zvezna ljudska skupščina je dne 30. VI. 1959 sprejela Zakon o spremembah in dopolnitvah kazenskega zakonika, dne 26. XII. 1959 pa Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku. Oba navedena zakona sta stopila v veljavo 1. jan. 1960 in se od tedaj dalje uporabljajo njune določbe. Spremembe obeh zakonov (kazenski zakonik je veljal od leta 1951, zakon o kazenskem postopku pa od leta 1953) so bile nujne in so posledica razvoja naših družbeno ekonomskih odnosov.

Zaradi lažjega razumevanja je potrebno poudariti, da kazenski zakoniki vsebuje tako imenovane materialne določbe, to je določbe o tem, kaj je kaznivno dejanje, kakšne kazni so določene za posamezne vrste kaznivih dejanj, kdaj je po dana kazenska odgovornost, določa kaj so kaznivna dejanja in predpisuje kazni zanje itd., dočim vsebuje Zakon o kazenskem postopku določbe procesnega značaja, to je, določa pravila, ki naj zagotovijo, da se niče, ki je nedolžen, ne obsodi, zoper krivca pa naj se izreče zaslužena kazen ob pogojih, ki jih določa kazenski zakon in to na podlagi zakonitega postopka.

Ce pogledamo spremembe v ka-

zenskem zakoniku, vidimo, da gre do vse spremembe za tem, da se uveljavijo sodobna humana načela v naši kaznovni politiki in da tudi naša kazenska zakonodaja s svoje strani doprinese svoj delež pri razvijanju novih, socialističnih družbi ustrežajočih odnosov. Zaradi razvoja našega gospodarstva pa je bilo potrebno spremeniti tudi tista določila, ki niso več ustrezala razvoju našega gospodarstva in s katerimi bi se naše gospodarstvo moglo ustrezno zaščititi, zlasti zaradi novih oblik kaznivih dejanj zoper narodno gospodarstvo, ki so se v praksi pojavljali v zadnjih letih. Sprememba oziroma dopolnitev kazenskega zakonika je bila potrebna nadalje tudi zato, da bi se odstranile vse neponosnosti in nejasnosti v posameznih določilih, ki so v praksi povzročale kolebanje in negotovost.

Procesna določila, to je določila Zakona o kazenskem postopku, se niso bistveno spremenila. Spremembe v tem zakonu so se prilagodile določbam materialnega prava, to je kazenskega zakonika, razen te-

ga je bila spremenjena pristojnost sodišč, zlasti okrajnih sodišč, ki po spremenjenem zakonu o kazenskem postopku doslej obravnavajo več kaznivih dejanj, za katera prej niso bili pristojna, kar je posledica dejstva, da je bila s spremembo kazni, zakonikom zmanjšana zakonita mera kazni zopora, to je najvišja mera od petih let na tri leta in so okrajna sodišča sedaj pristojna za razsojanje v kazenskih zadevah, v katerih je kaznovan kaznen zapor in denarna kazni, dočim so bila prej pristojna, razen nekaterih izjem, samo za zaporne kazni do dveh let in denarno kazni. Večje spremembe v kazenskem postopku pa so po novem v zadevah mladoletnikov, kar bo pa obširneje povedano v odstavku o mladoletnikih.

V tem sestavku se ne bomo ustavljali pri vseh podrobnostih sprememb navedenih dveh zakonov, temveč bomo opozorili samo na bistvene in najvažnejše spremembe, predvsem kazenskega zakonika. Pri obravnavanju sprememb splošnega dela kazenskega zakonika

je upoštevati naslednje:

Pri vrstah kazni je potrebno poudariti, da po novem zakonu omejitve državljskih pravic in prepoved opravljanja poklica nista več kazni in so po novem zakonu kazni samo naslednje: smrtna kazni, strogi zapor, zapor, zaplemba premoženja in denarna kazni. Tudi določila o smrtni kazni so bila spremenjena; dočim se je poprej smrtna kazni izvrševala z ustrelitvijo ali z obešenjem, se po novem izvrši smrtna kazni samo z ustrelitvijo. Poprej je bila zagrožena kazni strogega zopora od šestih mesecev do dvajsetih let, sedaj je za zagrožena kazni od enega leta do največ petnajst let strogega zopora. Le v primeru, kadar sodišče iz opravičenih razlogov namesto smrtni kazni izreče strogi zapor, lahko izreče strogi zapor dvajset let. Po starem zakonu je bila kazni zopora zagrožena od treh dni do petih let, po novem pa je zagrožena od treh dni do treh let. To se pravi, da se lahko izreče najvišja kazni strogega zopora le do petnajst let, kazni za-

pora pa le do treh let. Tudi pri sloje je bila najmanjša denarna kazni 100 din in največ 50.000 din, le za kaznivna dejanja, storjena iz koristiljubnosti, je lahko znašala do 300.000 din, po spremenjenem zakonu pa je najnižja denarna kazni 1000 din, najvišja pa 300.000 dinarjev in za kaznivna dejanja, storjena iz koristiljubnosti, se sme izreči denarna kazni do 1.000.000 dinarjev. Tako more sedaj tudi okrajno sodišče izreči denarno kazni do 300.000 din oziroma celo do 1.000.000 din. Se naprej ostane v veljavi tudi zaplemba premoženja kot stranska kazni, ki jo pa sodišča v bodoče lahko izreka samo za hujša kaznivna dejanja, na primer za kaznivna dejanja zoper ljudstvo in državo in zoper človečnost. Kazni omejitve državljskih pravic in prepovedi opravljanja poklica sta po novem zakonu odpadli, pač pa je prepoved opravljanja poklica po spremenjenem zakonu še vedno varnostni ukrep, ki ga sodišče sme izreči poleg kazni, če storilec svoj poklic ali službo izrabljal za kaznivno dejanje ali če sodišče utemeljeno sklepa, da bi bilo nevarno, če bi storilec še naprej opravljal tak poklic. Med varnostne ukrepe pa po novem

denarni kazni je sprememba; doslej je bila najmanjša denarna kazni 100 din in največ 50.000 din, le za kaznivna dejanja, storjena iz koristiljubnosti, je lahko znašala do 300.000 din, po spremenjenem zakonu pa je najnižja denarna kazni 1000 din, najvišja pa 300.000 dinarjev in za kaznivna dejanja, storjena iz koristiljubnosti, se sme izreči denarna kazni do 1.000.000 dinarjev. Tako more sedaj tudi okrajno sodišče izreči denarno kazni do 300.000 din oziroma celo do 1.000.000 din. Se naprej ostane v veljavi tudi zaplemba premoženja kot stranska kazni, ki jo pa sodišča v bodoče lahko izreka samo za hujša kaznivna dejanja, na primer za kaznivna dejanja zoper ljudstvo in državo in zoper človečnost. Kazni omejitve državljskih pravic in prepovedi opravljanja poklica sta po novem zakonu odpadli, pač pa je prepoved opravljanja poklica po spremenjenem zakonu še vedno varnostni ukrep, ki ga sodišče sme izreči poleg kazni, če storilec svoj poklic ali službo izrabljal za kaznivno dejanje ali če sodišče utemeljeno sklepa, da bi bilo nevarno, če bi storilec še naprej opravljal tak poklic. Med varnostne ukrepe pa po novem

(Se nadaljuje)